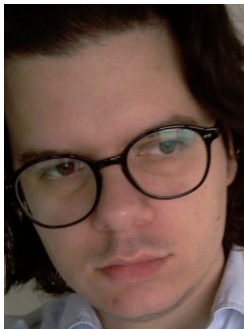

Пише: Никола Танасић
среда, 15 фебруар 2023 15:40

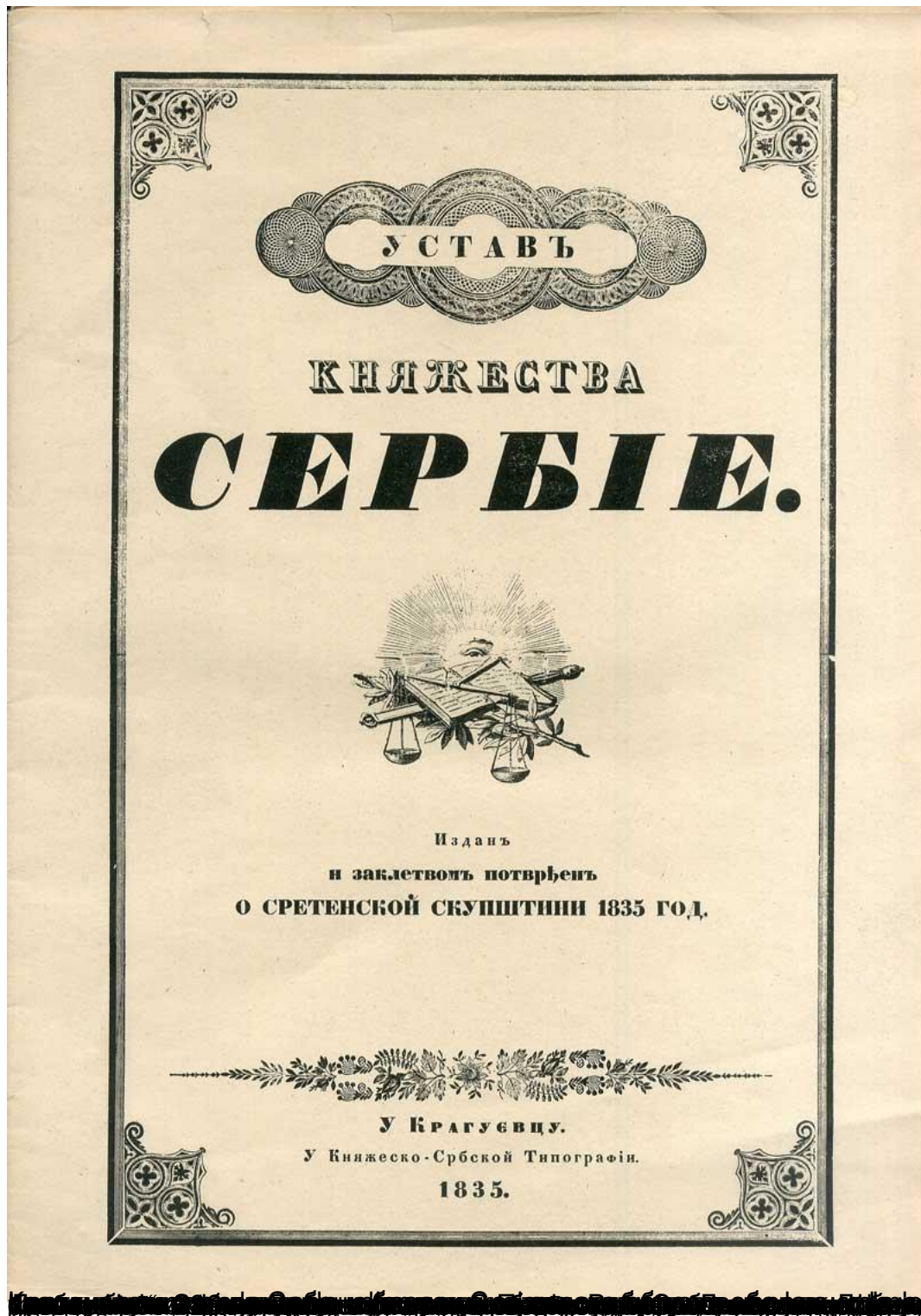

(уторак, 15. фебруар 2022.)

Мали број земаља света може се похвалити Уставом старијим од стотинак година, а оне које могу – попут Холандије, Сједињених Америчких Држава, или Сан Марина – истичу ту чињеницу као елемент великог националног поноса. Америка поготово има читаву културу фетишизовања Врховног правног акта државе – „уставом гарантована права“ представљају неизоставни део популарне културе, као и значајан темељ националног идентитета и грађанске одговорности у овој великој земљи.

Србија није имала ту срећу и привилегију да своју модерну историју проживи у миру и благостању које не би изискивало сталне промене државног устројства и правног система. За двеста и кусур година модерне историје Србија је мењала све од територије, преко политичке хијерархије, до економског система, па је самим тим и уставно устројство мењала неких 14 пута, од доношења првог Устава 1835. године – у просеку на мање од 15 година.

Овакву судбину недуговечности највиших правних аката у земљи најавио је већ први међу њима – Сретењски устав – који је *de jure* био на снази 55 дана (*de facto* – свега две недеље), колико је било потребно да његов скандалозно слободарски и демократски садржај дође до дворова у Цариграду, Санкт Петербургу и Бечу, где нису крили незадовољство политичким слободама које је српском народу доделила његова Народна скупштина, а какве су међу њиховим поданицима биле незамисливе.

Десет чланова Сретенског устава који су потребни данашњој Србији

Пише: Никола Танасић
среда, 15 фебруар 2023 15:40

ГЛАВА ДРУГА.

Боя и Грбъ Сербіе.

3.) Боя народна Србска естъ отворено - црвена, бѣла и челикасто-угасита.

4.) Грбъ народный Србскій представля Крстъ на црвеномъ полю, а међу краковима Крста по едно огњило, окренуто къ Крсту.

Савъ Грбъ опазанъ в зеленомъ вѣнцемъ съ десне стране одъ растова, а са леве одъ маслинова листа.

ГЛАВА ТРЕЋА.

Власти Србске.

5.) Власти Србске есу три:
Законодательна,
Законоизвршительна и
Судейска.

6.) Законодательна и законоизвршительна власть есу:

а. Князь, и

б. Државный Совѣтъ, саставленъ изъ шесть Попечителя поедини и раздвоены струка дѣла народны, какоти: Правосудія, внутреньи дѣла, финансія, иностранны дѣла, военны дѣла, и просвѣщенія, и изъ неопредѣлногъ числа државны Совѣт-

Дворови и баштине, које Князь МІЛОШЪ ТЕОДОРОВИЧЪ ОБРЕНОВИЧЪ, и браћа његова у ово време имају у разнимъ Сербіи окружјама, всу законно имају њино и њини потомака.

44.) Князь Србскій издае при ступаню на достоинство свое народу на честномъ крсту и светомъ еванђељу ову заклетву: „Заклинемсе светомъ, единосущномъ и нераздѣлномъ Тронцомъ, да њу Уставъ Княжества Сербіи држати точно и совѣстно у цѣлости, и да њу свакогъ придржавати, да га такође у цѣлости држи; да њу бранити неповредимостъ православне восточне цркве у Сербіи; да њу свимъ силама и средствама чувати цѣлость Сербіи и обштенародну слободу личности, и безбѣдностъ иманя и права свакогъ Србина; а напосле да њу се свакояко старати, да обезбѣдимъ и узвысимъ благостояніе и свега народа Србскога вообште и свакога Србина поособъ. Тако ми Богъ помогао! —“ По оvoj заклетви вѣнчавасе на достоинство княжеско и миропомазуеся.

ГЛАВА ШЕСТА.

О Државному Совѣту.

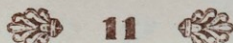
45.) Државный Совѣтъ Србскій найвышше въ власть у Сербіи до Княза.

46.) Државный Совѣтъ чува, да никакавъ Србинъ, когъ му драго чина, не повреди, и не наруши Устава Княжества Сербіи.

47.) Државный Совѣтъ мотри и чува, да се ни найманѣму ни najveћему Србину не чини каква нибудь неправда; а гди бы опазіо да се чини, а онъ ње поитати, и у договору съ Княземъ уклонити исту неправду.

48.) Државный Совѣтъ руководи законодавство у свой обширности, и чува, да се ни една струка народни дѣла не води безъ законы уредба, да тимъ начинномъ законъ влада свимъ народомъ Србскимъ.

Пише: Никола Танасић
среда, 15 фебруар 2023 15:40

118.) Како робъ ступи на Србску земљу, одъ онога часа постае слободнымъ, или га ко довео у Србию, или самъ у њу побѣгао. Србину слободно е роба купити, но не продати.

119.) Иманѣ свакогъ Србина, било какво му драго, вѣсть неприкосновено. Ко се покуси, своєвольно дирнути у туђе добро и иманѣ, и или присвоити га, или окривити, онај ће се сматрати за нарушителя обштенародне безбѣдности, био онъ кому драго и одъ кудъ му драго.

120.) Но у случаю, ако бы Правительство Србско потребовало иманѣ чѣв на обштенародну ползу, то има право, употребити га на такову, но почемъ даде имаоцу накнаду за њѣга, пошто вѣштацы прецѣне.

121.) Свакому Србину допуштено е, селитисе са покретнымъ своимъ иманѣмъ у друге предѣле турскогъ Царства, а и у странне землѣ; но къ тому треба да испуни законне уредбе, коѣ ће се издати.

122.) Свакиј Србинъ дужанъ е плаћати сваке године закономъ одређеный данакъ, одъ кога се нико не ослобођава, и притицати къ обштинскимъ потребама, при грађеню мостова, и крченю друмова.

123.) Свакиј Србинъ дужанъ е ићи на позиванѣ правительства на обрану Отчества ил' у регуларну ил' у уписну войску, одъ којѣ е прва увѣкъ, а друга у особитымъ догађањима у служби о обштенародному трошку.

124.) Србинъ не дужанъ никаквomu чиновнику кулчити, кромѣ, Правительству при грађеню здањя, потребны за обштенародну ползу, но и у томъ случаю платиће му Правительство пристойну надницу.

125.) Никакавъ Србинъ не може ступити у службу странны земаля, ил' примити плаће и знакова одличія одъ њѣи безъ допуштена Кнѣза свога.

126.) Србинъ има право, тужитисе вышней власти, кадъ бы му се ниже затезале, издати рѣшенія у дѣлѣма њѣговимъ.

